

(5,4 %). Pridobili so mišično maso (3,7 %) in so v obdobju petih mesecev od začetka izvajanja programa tudi zrastle (0,9 %).

Rezultati psiholoških vprašalnikov kažejo, da se telesna samopodoba in socialna samopodoba (odnos do vrstnikov) postopno izboljšujeta še več mesecev po zaključenem taboru. Izkušnje kažejo, kako pomemben je čustveni stik vzgojiteljev in psihologinje z vsakim otrokom oz. mladostnikom posebej ter kako pomembno je, da ustvarijo čustveno varen prostor, kjer lahko otrok odloži stiske in »čustveno težo«. Nič manj pomembno ni delo s starši (psihoedukacija in psihološka podpora, svetovanje), ki se srečujejo z lastnimi stiskami in izzivi pri vzgoji kot tudi na drugih življenjskih področjih.

Ključne besede: debelost, prekomerna telesna teža, otroci, mladostniki, navade.

ALI SPOL, VERSKO PREPRIČANJE, ŠTUDIJSKA SMER IN NARODNOST VPLIVAJO NA ODLOČITVE ŠTUDENTOV O OPUSTITVI OŽIVLJANJA? PROSPEKTIVNA RAZISKAVA NA VZORCU SLOVENSКИH IN HRVAŠKIH ŠTUDENTOV

J. Puc¹, Petra Obadić², V. Erčulj³, A. Borovečki⁴, Š. Grosek^{5,7}

(1) *Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, Slovenija*

(2) *Medicinska fakulteta, Univerza v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška*

(3) *Rho Sigma Raziskava & Statistika, Ljubljana, Slovenija*

(4) *Šola javnega zdravja Andrija Štampar, medicinska fakulteta, Univerza v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška*

(5) *Enota za intenzivno nego in terapijo novorojenčkov novorojenčkov, Klinični oddelek za perinatologijo, Ginekološka klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Ljubljana, Slovenija*

(6) *Oddelek za intenzivno terapijo otrok, Klinični oddelek za kirurgijo in intenzivno terapijo, Kirurška klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Ljubljana, Slovenija*

(7) *Katedra za pediatrijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, Slovenija*

IZVLEČEK

Uvod: Spoštovanje avtonomije bolnikov ali želje sorodnikov, povezanih z opustitvijo oživljanja in spoštovanjem najboljšega interesa (največje koristi) bolnika, lahko razumemo različno.

Namen: Anketirali smo univerzitetne študente o njihovih stališčih glede spoštovanja avtonomije bolnikov in najboljšega interesa (koristi) bolnika v zvezi z opustitvijo oživljanja.

Metode: Opravili smo presečno prospektivno raziskavo med univerzitetnimi študenti medicine, zdravstvene nege, filozofije, prava in teologije v prvem in zadnjem študijskem letu na Univerzi v Ljubljani in Uni-

verzi v Zagrebu. Anketni vprašalnik je obsegal osem zahtevnih kliničnih stanj pri bolnikih od 24. tedna nosečnosti do starosti 80 let. Raziskavo smo zaključili v študijskem letu 2016/2017.

Rezultati: Na anketni vprašalnik je odgovorilo 45,4 % (512) študentov Univerze v Ljubljani in 37,9 % (812) študentov Univerze v Zagrebu. Izsledki raziskave so pokazali, da so verni študentje bolj naklonjeni uvedbi oživljanja pri novorojenčkih in dojenčkih. Moški in verni študentje so v obeh državah manj naklonjeni spoštovanju želje sorodnikov ali zakonitih zastopnikov po opustitvi oživljanja. Hrvaški študentje so bolj naklonjeni upoštevanju želje sorodnikov ali zakonitih zastopnikov po opustitvi oživljanja. Moški in verni študentje v obeh državah bi bili radi tudi sami deležni oživljanja, če bi se znašli v enaki situaciji kot bolniki, predstavljeni v vinjetah. Študentje medicine in zdravstvene nege so bili manj naklonjeni opustitvi oživljanja pri 80-letnem bolniku, tudi če bi bil njihov partner oz. ožji ali daljni sorodnik. Vsi študentje se strinjajo, da bi ob nujnosti izbire najprej oživljali otroka in šele nato starejšega bolnika.

Zaključek: Moški spol, versko prepričanje, študijska smer in narodnost so glavni dejavniki, ki vplivajo na odločitev študentov glede spoštovanja želje sorodnikov glede oživljanja, avtonomije in najboljšega bolnikovega interesa.

Ključne besede: opustitev oživljanja, narodnost, spol, vera, izobrazba.

RELAPSI EKVINOVARUSNE DEFORMACIJE STOPALA – PREGLED LITERATURE O ZDRAVLJENJU RELAPSOV

A. Rus, K Schara

Ortopedska klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Ljubljana, Slovenija

IZVLEČEK

Izhodišča: Ekvinovarusna deformacija stopala je kot najpogostejša prirojena deformacija spodnjih udov predmet številnih raziskav. Po svetu najpogosteje uporabljajo metodo po Ponsetiju, ki kljub popolni natančnosti med zdravljenjem ne preprečuje relapsa osnovne deformacije.

Razpravljanje: Ekvinovarusna deformacija stopala je najpogostejša prirojena deformacija spodnjih udov. Razlikujemo pozicijsko obliko in fiksno obliko, pri kateri so prizadeta tudi mišična in vezivna tkiva. Deformacija obsega štiri glavne entitete: kavus, addukcijo, varus in ekvinus. Po doktrini zdravimo z metodo mavčenja po Ponsetiju, z uspešnim zdravljenjem pa dosežemo popolno funkcionalnost in gibljivost uda. Popolna uspešnost zdravljenja z mavčenjem po Ponsetiju ne preprečuje relapsa ekvinovarususa, do katerega pride v 10–30 % primerov.

Definicija relapsa je glede na različne vire še nedorečena, v grobem pa ga lahko opredelimo kot ponovitev katere koli komponente deformacije, ki potrebuje ponovno zdravljenje z mavčenjem po Ponsetiju oziroma uporabo kirurške metode. Po Ponsetiju povzroči relaps enaka patologija kot pri nastanku primarne deformacije.

Poleg definicije je nedorečena tudi klasifikacija relapsa. Glede na pogostost zabeleženih primerov uporabljamo naslednjo razvrstitev: